

NỘI THẤT NHẬT BẢN: TRUYỀN THỐNG VÀ HIỆN ĐẠI

TS. Đỗ Việt Hưng

Trường Đại học Mỹ thuật công nghiệp

Tác giả liên hệ: doviethung@uad.edu.vn

Ngày nhận: 06/6/2022

Ngày nhận bản sửa: 22/6/2022

Ngày duyệt đăng: 24/6/2022

Tóm tắt

Khi nói đến nội thất Nhật Bản, điều đầu tiên xuất hiện trong suy nghĩ chúng ta là không gian có hệ bàn thấp hay chiếu tatami... nhưng nội thất Nhật Bản không những bao gồm nội thất truyền thống, mà còn bao hàm cả nội thất hiện đại, có một phong cách đặc trưng của Nhật Bản. Nội thất truyền thống Nhật Bản chịu ảnh hưởng sâu sắc của nền văn hóa Trung Hoa cổ đại trong lịch sử lâu đời trước thời Minh Trị Duy Tân, sau đó, được Nhật Bản phát triển và cách tân bởi sự kết hợp với văn hóa và công năng trong từng không gian nội thất.

Từ khóa: Nội thất Nhật Bản, phong cách Nhật Bản.

Japanese furniture: Traditional and modern styles**Abstract**

When mentioning Japanese furniture, low tables or tatami mats almost come immediately to our minds... Japanese furniture, in addition to traditional style, also embed modern one with Japanese typical features. While Japanese furniture, in its traditional style, reflects Meiji Restoration history with strong impressions of ancient Chinese culture, in the modern style, it has been developed and innovated remarkably in the way culture and functions are combined in every single interior space.

Keywords: Japanese furniture, Japanese style.

1. Giới thiệu

Nhật Bản có nền văn hóa Đông Á và chịu ảnh hưởng sâu sắc của văn hóa Nho giáo. Văn hóa, kiến trúc, nội thất... có nhiều yếu tố ảnh hưởng từ Trung Quốc và Hàn Quốc. Tuy nhiên, do đặc điểm khí hậu, tôn giáo, môi trường tự nhiên, nên nội thất Nhật Bản có những đặc điểm hoàn toàn khác với các nước. Từ thời cận đại, với tư tưởng “Nhân hòa, ngoại tài”, phát huy nghệ thuật truyền thống, đồng thời, tiếp thu, phát triển những nét văn hóa đặc sắc của các nước, Nhật Bản đã hình thành nên phong cách thiết kế nội thất có tính truyền thống và hiện đại, đơn giản, tự nhiên và tinh tế, đó là một trong những phong cách đặc sắc trên thế giới.

Với nội thất Nhật Bản, không chỉ nói đến phong cách thiết kế và xu hướng thiết

kế toàn cầu, mà còn bắt nguồn từ nghệ thuật truyền thống. Thiết kế nội thất và kiến trúc Nhật Bản luôn gắn kết không thể tách rời, điều này liên quan đến không gian và môi trường sống của người Nhật, có ý kiến cho rằng, kiến trúc là một “nội thất lớn”. Chính vì vậy, khi nghiên cứu thiết kế nội thất Nhật Bản, cần phải đưa nội thất vào toàn bộ môi trường sống.

2. Nghiên cứu và bàn luận

Nội dung bài viết cơ bản phân tích sự phát triển và đổi mới của nội thất Nhật Bản dưới góc độ lịch sử và các nghiên cứu so sánh giữa một số quốc gia từ hai khía cạnh: Văn hóa sống của người Nhật và sự phát triển của thiết kế nội thất Nhật Bản.

2.1. Những đặc trưng không gian môi trường sống

- Nhật Bản là một đảo quốc bao gồm

Hình 1. Không gian nội thất truyền thống Nhật Bản (cửa, vách shoji)

một quần đảo đại tầng trải dọc Thái Bình Dương ở Đông Bắc Á với các đảo chính gồm: Honshu, Shikoku và Hokkaido, bao quanh là biển và nhiều núi rừng, nơi đây, đồng thời mang đặc sắc của “nền văn minh rừng” và “nền văn minh đại dương”.

Do Nhật Bản chịu ảnh hưởng khí hậu ẩm và ẩm nên về mặt kiến trúc truyền thống của Nhật Bản, chủ yếu dựa trên các yếu tố không gian mở là những kiến trúc có dạng thức riêng gọi là “Sindenzukuri” (không gian để nghỉ ngơi). Sàn được lót dán có chiều trải để ngồi, không gian rộng nhưng không có vách ngăn. Tuy nhiên, bình phong hoặc vách sau này đã được dùng rất nhiều để ngăn các không gian khi cần thiết. Vách, vách ngăn và bình phong có thể là những bức tranh do các họa sĩ nổi tiếng lúc bấy giờ vẽ ra, đây là một đặc trưng trong không gian nội thất Nhật Bản và là một hiện tượng “không gian sống gắn liền với nghệ thuật” đáng được nghiên cứu. Không gian nội thất của Nhật Bản ngoài sự phù hợp với thói quen sinh hoạt của người Nhật là ngồi dưới sàn, kết cấu không gian mở, cửa sổ mở ra bốn phía, hầu hết các cửa sổ đều là “shoji”. Như tên gọi đó đã mang nội hàm rõ ràng. Vách shoji là phần vách đứng yên, cố định còn cửa shoji là phần cửa chuyển động được. Phổ biến là chuyển động theo chiều trượt; một vài trường hợp chuyển động theo kiểu bản lề xoay hoặc chuyển động theo kiểu gấp các cánh theo một trục giữa các cánh. Để việc chuyển động được trơn tru và chính xác, các cơ cấu thanh ray treo chịu lực phía trên và thanh ray định hướng chuyển động phía dưới được lắp đặt. Giấy shoji là loại giấy truyền thống của Nhật

Bản, nguyên bản nó được làm từ các loại xơ sợi thực vật. Tuy nhiên, ngày nay, với công nghệ phát triển thì các loại tấm shoji đã được làm từ vinyl, đều màu trơn hoặc in hình hoa văn chìm (lá trúc, lá phong, hoa anh đào, hoa văn...) hoặc ép các loại xơ sợi giữa hai lớp vinyl... Sản phẩm sẽ đảm bảo độ bền, giữ màu sắc, chắc chắn, chống lại mọi điều kiện thời tiết. Kích thước: Cơ bản là 93cm x 185cm; 93cm x 215cm; Chiều dày: Phổ biến là loại 0,2mm và 0,3mm. Giấy được dán trên ô, ánh sáng và ánh sáng mà shoji xuyên qua. Các bóng đổ xuống cùng nhau tạo thành một bức tranh ba chiều, có chức năng thông gió, kiểm soát độ ẩm và khử mùi. Không gian ở phần sâu của tòa nhà được gọi là “Hô cảnh”, và lối đi nổi phần bên ngoài của tòa nhà và phần sâu được gọi là “Màu xanh lá cây”. Sự kết hợp này đã tạo cho chúng ta thấy sự hòa quyện không gian trong và ngoài nhà.

- Nhật Bản có nền văn minh nông nghiệp lâu đời, và lao động sản xuất nông nghiệp đã truyền cảm hứng cho người Nhật Bản cổ đại thích ứng với sự thay đổi theo không gian và thời gian, và điều đó cũng góp phần vào việc thay đổi nhận thức về thẩm mỹ tự nhiên.

- Tôn giáo của Nhật Bản có hình thái tổng hợp, chủ yếu là Thần đạo địa phương, tương thích với các tôn giáo nước ngoài khác như Phật giáo. Thần đạo Nhật Bản chủ yếu là thờ cúng tổ tiên và tôn thờ thiên nhiên, tuân theo quy luật tự nhiên của vạn vật. Tư tưởng Thiên của Phật giáo cũng có ảnh hưởng sâu rộng, tư tưởng Thiên thường xuất hiện trong các thiết kế dưới dạng “Wabi” và “Sabi” (Wabi, Sabi). Đặc điểm

Hình 2. Vườn tự nhiên truyền thống của Nhật Bản

chung của cả hai dạng này là nhấn mạnh vẻ đẹp của sự đơn giản, tĩnh và hài hòa.

- Về văn hóa, có tính hòa nhập, đồng thời, đề cao tính truyền thống đã để lại những đặc trưng trong không gian môi trường sống của người Nhật. Một số người nói rằng lịch sử văn hóa của Nhật Bản, về cơ bản, là lịch sử tiếp thu văn hóa nước ngoài. Cho dù đó là sự hấp thụ văn hóa Trung Quốc thời Đường (về mặt lối sống của con người, đó là sự du nhập của phong cách kiến trúc thời Đường và nội thất kiểu Đường), hay là sự hấp thụ văn hóa phương Tây sau thời Minh Trị Duy tân (về mặt con người). Sự ưa thích đối với đồ nội thất nhập khẩu của Châu Âu trong một thời kỳ và sự du nhập của các yếu tố phương Tây vào thiết kế đồ nội thất địa phương có thể là bằng chứng cho nhận định này. Nhưng đồng thời, Nhật Bản cũng rất coi trọng truyền thống. Tuy Nhật Bản đã trở thành một đất nước phát triển, hiện đại, cách sống của người dân cũng gần giống phương Tây, nhưng những nét văn hóa truyền thống như trà đạo, cắm hoa, đấu vật sumo vẫn thu hút mọi người. Chính vì vậy, thiết kế nội thất Nhật Bản cũng thường có những nét đặc trưng về “tinh thần Nhật Bản và hòa nhập tinh hoa nước ngoài” và “sự kết hợp giữa Nhật Bản và phương Tây”.

Do ảnh hưởng của khí hậu, tôn giáo và môi trường tự nhiên, Nhật Bản đã hình thành nên một nền văn hóa trong không gian sống khác biệt so với Trung Quốc, Triều Tiên và Hàn Quốc, cũng như những quốc gia trong khu vực văn hóa Đông Á. Đối với Nhật Bản, nội thất và kiến trúc không chỉ không thể tách rời về không gian, mà còn là phong cách đặc sắc Nhật Bản. Gắn liền giữa tự nhiên và truyền thống đã hình thành nên

Hình 3. Khu vườn Nhật Bản trong lành và tự nhiên

phong cách tự nhiên và mộc mạc của kiến trúc truyền thống Nhật Bản. Trong việc lựa chọn vật liệu cho các tòa nhà truyền thống của Nhật Bản, thường sử dụng các vật liệu tự nhiên như tre, gỗ, cỏ, vỏ cây, đất và gạch vụn, không chỉ được công năng hợp lý trong cấu trúc và kết cấu, không những phát huy được các đặc tính vật lý mà còn thể hiện rõ được đặc điểm của vật liệu, hình và màu sắc của chúng. Khác với kiến trúc truyền thống của Trung Quốc, kiến trúc truyền thống Nhật Bản không phô trương, không rườm rà mà có tính tối giản, hòa nhập với thiên nhiên.

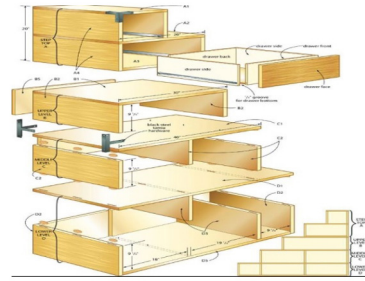
Thiết kế nội thất truyền thống của Nhật Bản từng mang bóng dáng của văn hóa Trung Hoa, nhưng nó đã dần phát triển thành phong cách riêng trong lịch sử từ lâu đời. Từ thời Nara (710-794 SCN), Nhật Bản đã cử sứ thần sang nhà Đường, và văn hóa của nhà Đường đã ảnh hưởng sâu sắc đến Nhật Bản. Đồ nội thất cũng chịu ảnh hưởng của kiểu “nhiều không gian” do nhà Đường thiết kế vào thời điểm này, trong thời kỳ này, đồ nội thất Nhật Bản bắt đầu sử dụng sơn, kim loại và các đồ thủ công khác trên quy mô lớn, và các kỹ thuật và hoa văn thể hiện những đặc điểm của Trung Quốc và cả Trung Á. Đồng thời, cách sống riêng của Nhật Bản cũng được bảo tồn và phát triển.

Trước thời nhà Đường, cách sinh hoạt chủ yếu của người Trung Quốc là ngồi trên sàn nhà hoặc quỳ gối, gọi là “hệ thống ngồi”, vì vậy, những chiếc bàn thấp rất phổ biến. Tatami, một phần quan trọng của đồ nội thất Nhật Bản, được bắt nguồn từ văn hóa ngồi và sinh hoạt cổ xưa của Trung Quốc. Trong các triều đại nhà Hán và nhà Đường, do ảnh hưởng của văn hóa Tây Vực,

Hình 4. Một loại sản phẩm “Tansu”

bàn cao và ghế đầu cao và “ngồi xuống bằng chân của một người” đã trở nên phổ biến ở Trung Quốc. Lúc này, Nhật Bản không bị ảnh hưởng bởi xu hướng “ngồi chiếu” của nhà Đường, và vẫn giữ được truyền thống ngồi trên mặt đất, thói quen này quyết định phần lớn đến sự phát triển của đồ đạc và nội thất Nhật Bản. Hơn nữa, do mắt thường có thể dễ dàng nhận thấy chân bàn khi ngồi xuống sàn nên người Nhật không chỉ coi trọng việc trang trí mặt bàn, mà còn rất coi trọng tạo dáng và cách trang trí của chân bàn; Người Nhật, khi ngồi, tập trung vào mặt bàn, nên họ đặc biệt chú ý đến trang trí mặt bàn. Ngoài ra, những người ở thời nhà Đường thường phủ sơn mài dày lên đồ nội thất để che đi một số khuyết điểm của gỗ, trong khi người Nhật lại thể hiện sơn mài mỏng cho đồ nội thất, tập trung vào việc giữ vẻ đẹp bề mặt tự nhiên của gỗ, đây cũng là một cách thức thiết kế của người Nhật; đồ nội thất truyền thống gắn với thiên nhiên. Ngoài bàn ghế, các loại hình đồ nội thất khác cũng chịu ảnh hưởng của văn hóa thời nhà Đường, nó được gọi là “Tansu” ở Nhật Bản và được viết bằng chữ Hán “Tansu”, là một chiếc tủ tương đối lớn. Các họa văn trang trí và kỹ thuật trang trí của tủ ở Nhật Bản trong thời kỳ này trở nên rất phức tạp, mang đặc trưng của vùng đồng bằng trung tâm và cả văn hóa Trung Á, và dần dần được tối giản hóa về sau. Tủ Tansu - biểu trưng cho văn hóa Nhật. Rương Tansu Nhật Bản là đồ nội thất lưu trữ được làm thủ công với mục đích để đựng quần áo, nệm futon hoặc thực phẩm. Theo truyền thống, Tansu phản ánh nền tảng xã hội và địa vị xã hội của chủ sở hữu không gian ngôi nhà. Nó được thiết

Hình 5. Đặc trưng của đồ đạc Tansu

kế linh hoạt để chuyên biệt hóa căn phòng, nơi nó sẽ được sử dụng. Nó có hoặc không có ngăn kéo, hầu hết các rương Tansu đều nặng. Vì vậy, phải có bánh xe để di chuyển. Ở Nhật Bản, giai đoạn từ 1868 đến 1912 (được gọi là thời Minh Trị) là thời kỳ hoàng kim của nghề chế tác Tansu. Sản phẩm từ thời này luôn được những người yêu thích đồ cổ cũng như khuynh hướng nội thất tối giản Nhật Bản đánh giá cao.

Đặc trưng của đồ đạc Tansu:

- Khả năng di động và nhiều ngăn chứa.
- Thiết kế tối giản và không có nhiều chi tiết trang trí công phu.
- Các tay cầm hoặc gia cố có sự xuất hiện của sắt, đặc trưng của thời kỳ này.
- Không có chân.
- Làm từ gỗ mềm và gỗ cứng; Keyaki (cây du), Kuri (hạt dẻ), Ezo Matsu (thông), Sugi (tuyết tùng), Kiri (paulownia) và Hinoki (bách).
- Bên ngoài là một lớp sơn khô hoặc sơn hoàn thiện.

Tủ bếp (Mizuya - Dansu) cũng là một dạng Tansu. Tên Mizuya bắt nguồn từ chữ Mizuya có nghĩa là nơi chứa nước. Mizuya Dansu là một tủ bếp Tansu xếp chồng. Nó được đặt trong phòng chính của quán trà, nơi có giá đỡ và một thanh tre để làm sạch và cất giữ đồ gốm sứ. Tủ Tansu này còn được gọi là Daidokoro Todana (kệ bếp). Rương bếp Tansu được sử dụng rộng rãi vào thời Edo, vì sự thay đổi trong thói quen cho không gian bếp và ăn. Đồ đạc đã được tìm hiểu, nghiên cứu các chức năng và thẩm mỹ nhằm tạo ra đồ đạc nội thất tối giản đặc trưng của Nhật Bản.

Hikone là một thị trấn ở tỉnh Omi,

được cho là nơi khai sinh ra phong cách này. Chúng trở nên phổ biến nhưng vẫn có nhiều sự khác biệt theo vùng miền. Cụ thể là các thành phố Kyoto, Omi và Nagoya. Mizuyas được bao bọc bởi hai cửa trượt với tấm ngăn kín hoặc lưới mở. Nó giống như một không gian kín cho thực phẩm. Các ngăn có thể bằng gốm sứ, khay sơn mài. Tủ bếp Tansu ngày nay đã được điều chỉnh và có thể sử dụng cho các ngôi nhà theo phong cách phương Tây. Các loại gỗ cho phần thân thường là hinoki (bách) và sugi (tuyết tùng) với keyaki (cây du zelkova) cho các ngăn kéo phía trước hoặc các cửa nhỏ. Đồng thời, việc tiếp xúc với khói nhiều năm trong không gian nấu cũng góp phần tạo ra thẩm mỹ riêng cho loại đồ đạc này.

Vào cuối triều đại Heian, Nhật Bản đã ngừng sử dụng gỗ đến nhà Đường, và đồ nội thất truyền thống của Nhật Bản dần thoát khỏi phong cách thịnh hành của nhà Đường và phát triển theo hướng tự nhiên hơn. Chủ đề động thực vật được sử dụng ngày càng nhiều ứng dụng trong trang trí. Cuối thời Kamakura, Nhật Bản và nhà Nguyên dần nói lại trao đổi thương mại, trong thời kỳ này, nghệ thuật sơn mài và công nghệ tráng men vàng bạc được sử dụng rộng rãi trong đồ nội thất, và “đỉnh cao” của nhà Tống cũng lan sang Nhật Bản. Từ thời Mạc phủ đến thời Minh Trị Duy tân, do ảnh hưởng của sự phân lập và cô lập của nhà Thanh, ảnh hưởng của văn hóa Trung Quốc đối với Nhật Bản về cơ bản đã chấm dứt.

2.2. Phong cách tự nhiên, hình dáng đơn giản và trang trí trở lại nguyên bản

- Mặc dù bị ảnh hưởng bởi văn hóa của các triều đại Trung Quốc, song, không ngừng được đơn giản hóa: một số đồ nội thất từ Trung Quốc cuối cùng có thể giữ được hình dạng khá giống nhau, nhưng tạo dáng có xu hướng tối giản và dần dần có những đặc trưng riêng của Nhật Bản.

- Bàn ghế phù hợp với thói quen sinh hoạt của người Nhật là ngồi bệt. Một mặt, nó được thể hiện qua những đồ đạc khác trong nhà như giường, tủ, bàn cao, ghế cao, thậm chí cả ghế sofa, đáp ứng nhu cầu công năng của cuộc sống, mặt khác, còn thể hiện

ở sự khác biệt giữa tạo dáng đồ đạc và cách bài trí đồ đạc. Sàn trải chiếu tatami, bàn thấp, trang trí chân bàn cũng được coi trọng.

- Đồ đạc được modul hóa có thể tháo rời và di động, với tính linh hoạt cao. Khác hẳn với hình thức “một không gian, một công dụng” của phương Tây, nhiều đồ nội thất truyền thống của Nhật Bản có thể được tháo rời và di chuyển. Khi đồ đạc di chuyển, vai trò của căn phòng cũng thay đổi theo. Ví dụ, cửa trượt có thể mở hoàn toàn để tạo thêm không gian khi có nhiều khách đến, chân bàn có thể gấp lại và chỉ có thể mở ra khi ăn, và chiếc “tansu” nói trên cũng rất thuận tiện khi di chuyển, hình thức “hộp” được tạo thành từ nhiều phần xếp chồng lên nhau, có tay cầm ở cả hai mặt.

- Thiết kế của đồ nội thất truyền thống Nhật Bản chủ yếu sử dụng các đường thẳng và hình thức bất đối xứng. Lý do là đường thẳng tạo điều kiện thuận lợi cho việc kết hợp giữa các đồ nội thất khác nhau, đồng thời, có hiệu ứng thị giác tối giản và trực quan. Cấu trúc bất đối xứng và kỹ thuật thi công hoàn thiện được sử dụng để giải quyết sự buồn tẻ và cứng nhắc mà các đường thẳng đơn giản có thể mang lại. Những bất đối xứng này không chỉ được tìm thấy trong đồ nội thất, mà là đặc điểm xuyên suốt trong thiết kế theo phong cách Nhật Bản.

2.3. Nội thất hiện đại Nhật Bản

2.3.1. Tư tưởng thiết kế của “Tinh thần hài hòa và tài năng nước ngoài”

Sau cuộc Duy tân Minh Trị, lối sống của người Nhật đã thay đổi mạnh mẽ. Trên thực tế, sau Minh Trị Duy tân, thiết kế nội thất của Nhật Bản có thể nói là bị ảnh hưởng nặng nề bởi văn hóa phương Tây. Trước hết, lối sống đã có những thay đổi lớn, ngày càng có nhiều người thấy rằng “ngồi trên sàn nhà” không thoải mái bằng ngồi trên một chiếc ghế cao hơn. Ngày càng có nhiều người chọn “ngồi gác chân”, hình dáng của đồ nội thất Nhật Bản bắt đầu cao hơn. Sự phát triển có nhiều đặc điểm của phương Tây kéo theo những thay đổi lớn trong thiết kế, một loạt các xu hướng thiết kế nổi lên ở phương Tây đã ảnh hưởng tới Nhật Bản như Rococo, New Rococo, Bauhaus mới

và Le Corbusier xuất hiện vào thế kỷ XX. Chủ nghĩa hiện đại, tân nghệ thuật..., đặc biệt là việc theo đuổi chủ nghĩa tân hiện đại tối giản, có một mức độ phù hợp nhất định với nền văn hóa truyền thống lâu đời của Nhật Bản. Vì vậy, những tư tưởng xu hướng này ít nhiều có ảnh hưởng đến thiết kế nội thất ở Nhật Bản trong một khoảng thời gian nhất định, nhưng ngành sản xuất đồ nội thất của Nhật Bản đã thực sự thành công sau khi Chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc. Từ đó đến nay, các loại nội thất phổ biến trên thị trường Nhật Bản có rất nhiều thay đổi:

- Đồ nội thất truyền thống, hầu hết được làm bằng gỗ nguyên khối, mang phong cách Nhật Bản, gần như áp dụng hoàn toàn thủ công truyền thống, tương đối đắt tiền, và được người dùng cao tuổi rất ưa chuộng.

- Đồ nội thất hiện đại, bao gồm đồ nội thất thông minh và đồ nội thất theo phong cách hiện đại, đã được sản xuất cơ giới hóa hoàn toàn tự động và phát triển với công nghệ kết hợp giữa cơ sở công nghệ uốn gỗ và công nghệ ván ép.

- Mô phỏng đồ nội thất Châu Âu, loại đồ nội thất này không hoàn toàn sao chép về thiết kế mà là sự kết hợp hữu cơ giữa phong cách cổ điển Châu Âu hoặc phong cách tối giản Bắc Âu với văn hóa truyền thống Nhật Bản và điều kiện môi trường sống của người Nhật. Ngay cả đồ nội thất phương Đông đều nhỏ nhắn và mềm mại. Theo thời gian, thiết kế đường thẳng góc cạnh của nội thất truyền thống Nhật Bản cũng được làm mềm và biến thành những đường cong uyển chuyển trong phong cách này.

- Đồ nội thất gấp, kết hợp và đa năng, chủ yếu là ghế gấp, ghế đầu gấp, bàn gấp, giường gấp, v.v. Điều này liên quan đến điều kiện sống của Nhật Bản với không gian nhỏ

hẹp hơn, phù hợp với nhiều đối tượng và sở thích thẩm mỹ và công năng.

2.3.2. Nội thất mới của Nhật Bản

Nhật Bản có một loại đồ nội thất vừa mang nét quyền rũ truyền thống, vừa mang yếu tố hiện đại, độc đáo, lại có nhiều công năng thực dụng hơn, một số học giả Trung Quốc đã gọi nó là đồ nội thất kiểu Nhật mới. Ở Trung Quốc, khái niệm “nội thất Nhật Bản mới” lần đầu tiên được đưa ra trong bài báo “Nội thất Nhật Bản theo phong cách chậm rãi và yên bình” do Chen Mufeng xuất bản năm 2001. Hiện nay, các học giả trong nước như Hu Jingchu, Peng Liang, Fang Hai, Xuan Xiaozhi đã tiến hành nghiên cứu về đồ nội thất kiểu Nhật mới và đã đạt được những kết quả đặc trưng riêng.

Dựa trên các ý kiến khác nhau của nhiều học giả, đồ nội thất mới của Nhật Bản có thể bắt đầu từ thời Minh Trị Duy tân. Trên cơ sở tiếp thu không ngừng văn hóa phương Tây, một loại nội thất kết hợp giữa văn hóa phương Tây và văn hóa truyền thống Nhật Bản, đồ nội thất mới của Nhật Bản tiếp tục phát triển và phản ánh những đặc điểm khác nhau trong các thời kỳ. Sản phẩm của sự kết hợp giữa truyền thống và hiện đại.

Nội thất mới của Nhật Bản hiện nay có 3 đặc điểm chính là: chú ý đến thiên nhiên, kế thừa lịch sử và hòa nhập văn hóa.

- *Tập trung vào thiên nhiên*: Nội thất truyền thống của Nhật Bản hầu hết sử dụng các vật liệu tự nhiên như gỗ, mây tre đan. Bước sang thời đương đại, ngày càng có nhiều vật liệu khác để lựa chọn, nhưng các nhà thiết kế nội thất phong cách Nhật Bản mới vẫn ưu tiên sử dụng vật liệu tự nhiên. Sự hài hòa và thống nhất của con người và thiên nhiên.

- *Kế thừa lịch sử*: Đường nét, hình dáng và hoa văn là sự kế thừa lịch sử rõ nét nhất trong phong cách đồ nội thất Nhật Bản mới, đây là những đặc điểm chính của đồ nội thất Nhật Bản mới truyền thống.

- *Hội nhập văn hóa*: Đưa sản xuất bởi công nghệ hiện đại vào ngành sản xuất đồ nội thất, thay thế sản xuất thủ công truyền thống, hòa nhập nghề thủ công hiện đại và văn hóa nội thất truyền thống. Đồng thời,

Hình 6. Ghế sofa phong cách tối giản

Hình 7. Ghế đầu, ghế bập bênh, được thiết kế bởi Liu Zongli

Hình 8. Ghế được thiết kế bởi Koizumi Studio

kết hợp nhiều nền văn hóa nước ngoài với sở thích thẩm mỹ, thói quen sinh hoạt và thiết kế của địa phương Nhật Bản, vừa mang đặc điểm của văn hóa Nhật Bản vừa là biểu hiện của các nền văn hóa khác.

3. Kết luận

Có thể thấy, trong lịch sử lâu đời của thiết kế nội thất Nhật Bản, đã có nhiều sản phẩm được giới thiệu với những thiết kế xuất sắc có tính toàn cầu, đó là những cơ sở để tham khảo nhằm xác định văn hóa truyền thống của đất nước. Nội thất hiện đại

của Nhật Bản mà chúng ta thấy ngày nay thực sự được phát triển trên nền tảng văn hóa truyền thống của Nhật Bản. Đồng thời, có sự ảnh hưởng những tinh hoa và trí tuệ của một số nước phương Đông và phương Tây về thiết kế nội thất. Ngày nay, họ đã ứng dụng nhiều công nghệ nhằm phát triển đồ đạc nội thất phục vụ cho đời sống con người, vừa có tính công năng, vừa có tính thẩm mỹ cao, mang đặc sắc phong cách Nhật Bản.

Tài liệu tham khảo

- [1]. 增田奏, 住宅设计解剖书 (Phân tích thiết kế nhà ở) - 2018年09月01日南海出版公司 (Công ty Nhật Nam Hải xuất bản) ISBN:9787544293075
- [2]. 大卫·扬, 美智子·扬, 日本庭园的艺术 (Nghệ thuật vườn của Nhật Bản), 华中科技大学出版社 (Nhà xuất bản Đại học kỹ thuật Hoa Trung), ISBN: 9787568060448
- [3]. 米拉·洛克 (Mira Locher), 日本建筑:材料与应用 (Ứng dụng vật liệu và kiểu dáng trong kiến trúc Nhật Bản), 2021, 华中科技大学出版社 (Nhà xuất bản Đại học kỹ thuật Hoa Trung), ISBN 9787568067737.
- [4]. 堀内正树, 图解日本园林 (Bản vẽ chi tiết vườn Nhật Bản), 2021, 江苏科学技术出版社 (Nhà xuất bản khoa học kỹ thuật Giang Tô), ISBN编号: 9787553786162.
- [5]. 爱德华·摩斯 (Edward Sylvester Morse), 明治初期日本住屋文化 (Japanese Homes and Their Surroundings), 2019, 城邦出版集團, ISBN: 3119864800940.